

P.Z. br. 76/10

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika Mosta

Zagreb, 09.12.2020. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandmani na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, s konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P. Z. br. 76

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista podnosi sljedeće amandmane na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, s konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P. Z. br. 76:

AMANDMAN 1.

NA ČLANAK 4.

U članku 24a. u cijelom članku riječ „20%“ zamjenjuje se riječju „10%“

U članku 24a. dodaje se novi stavak 7. koji glasi:

“Odluka je donesena ako se na referendumu izjasnila većina birača koji su glasovali, uz uvjet da ta većina iznosi najmanje 25% od ukupnog broja birača upisanih u popis birača u jedinici lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave “.

Obrazloženje

Ovim člankom propisuje se da se referendum raspisuje na prijedlog 10% birača upisanih u birački popis općine ili grada umjesto dosadašnjih 20%. Time je prag postotka birača potrebnog za predlaganje raspisivanja referenduma spušten s 20% na 10%. na taj način bi se izjednačio postotak za lokalni i državni referendum i nužna je izmjena ukoliko se žele potaknuti građanske inicijative na lokalnoj razini.

Nadalje, na predloženi način bismo u Zakonu o lokalnoj samoupravi propisali pravilo odlučivanja, a ne u Zakonu o referendumu.

U postojećem Zakonu o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne i područne (regionalne) samouprave propisano je u članku 6. da se na lokalnom

referendumu odlučuje većinom birača koji su glasovali, uz uvjet da je referendumu pristupila većina od ukupnog broja birača upisanih u popis birača jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave u kojoj je raspisan referendum. To pravilo bilo je zakonom propisano i za državni referendum, ali je izmijenjeno Ustavom 2010.

Pravilo da na referendumu mora sudjelovati više od polovice upisanih birača lokalne jedinice najzaslužnije je da ono malo lokalnih referenduma koji su i raspisani nisu bili pravovaljani jer nije na referendum izašlo više od polovice birača.

Takvo pravilo je iznimno nekorektno prema biračima koji glasaju za određeni prijedlog, jer se protiv njih računaju ne samo oni koji su glasali protiv na referendumu već i oni koji na referendum nisu izašli, kojima je svejedno. Referendum ne bi smjeli odlučivati oni kojima je svejedno i koji nisu zainteresirani. Takvi ne odlučuju niti izbore, jer nemojmo zaboraviti na posljednjim izborima za ovaj saziv Sabora glasalo je svega 47% građana. Manje od polovice! A Sabor će donosit na stotine zakona u ovom mandatu.

Umjesto pravila koje inzistira na izlaznosti birača predložimo kvorum prihvaćanja odluke na referendumu od najmanje 25% birača u jedinici samouprave. Takvo pravilo je prihvatljivije i u pravilu se preporuča kod propisivanja pravila o odlučivanju, a ako je 24,9% birača protiv odluke znači da je sudjelovanje na referendumu oko 50% od ukupnog broja birača.

AMANDMAN 2.

NA ČLANAK 6.

U članku 25. stavku 2. riječ „10%“ mijenja se riječju „2%“.

Obrazloženje

U članku 6. (izmjena čl. 25.) propisuje se da građani imaju pravo predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave predlagati donošenje općeg akta ili rješavanje određenog pitanja iz njegovog djelokruga te podnositi peticije o pitanjima iz samoupravnog djelokruga općine, grada, odnosno županije od lokalnog značenja, u skladu sa zakonom i statutom jedinice. Predstavničko tijelo o njima je dužno raspraviti ako to predloži 10% građana.

U postojećem zakonskom tekstu sadržano je samo pravo građana da predlože vijeću donošenje nekog općeg akta i da je vijeće dužno o tome raspraviti ako to predloži 10% građana. To je ono što se ustavnopravno naziva *agenda initiative*, tj. građanska inicijativa da se neko pitanje ili prijedlog

akta uvrsti u raspravu predstavničkog tijela. Naravno, predstavničko tijelo je može odbiti, o njoj se građani ne izjašnjavaju na referendumu.

Sve navedeno je mrtvo slovo na zakonskom papiru već godinama. Građani je ne koriste, jer je postavljen previsoki prag od 10% potpisa da bi vijeće samo raspravilo neku temu. Tamo gdje postoje takvi instituti predviđen je daleko manji broj potpisa. U našoj samoupravi bilo bi preporučljivo ne više od 2% potpisa. To nije malo . U gradu od 100.000 birača to je 2000 potpisa. Da se o nekom pitanju raspravi na vijeću.

U tu zakonsku odredbu predlagatelj je u ovom prijedlogu ugurao i peticiju građana pa stoga i za nju treba 10% potpisa da bi o njoj raspravilo predstavničko tijelo.

Članak 46. Ustava RH propisuje da svatko ima pravo slati predstavke i pritužbe, davati prijedloge državnim i drugim javnim tijelima i dobiti na njih odgovor. Dakle, predstavka ili peticija je ustavno pravo građana i svatko je može podnijeti i ima pravo dobiti odgovor.

Stoga nije u skladu s Ustavom ograničiti ustavno pravo građana na predstavku, odnosno peticiju, zahtjev da je mora potpisati 10% građana u jedinici samouprave da bi lokalna tijela razmotrila tu predstavku. Primjerice, misli li Vlada koja predlaže ovu odredbu da bi u Gradu Zagrebu oko 70.000 građana trebalo potpisati peticiju da bi je gradonačelnik ili gradska skupština morali razmotriti? (jer Grad Zagreb ima oko 695.000 birača).

Napominjemo da je institut peticije sada reguliran u ranije spomenutom Zakonu o referendumu kao pravo građana, ali bez zahtjeva da je mora potpisati 10% građana.

Također se postavlja pitanje koje pravilo vrijedi za peticiju državnim tijelima? Primjerice, peticija vladi ili Saboru. Prema Zakonu o referendumu (članci 63. i 64., koji je još uvijek na snazi) nema uvjeta broja potpisa da bi predstavku razmotrilo državno tijelo i na nju odgovorilo u primjerenom roku.

AMANDMAN 3.

NA ČLANAK 9.

U članku 31. stavak 2. se mijenja i glasi:

„Član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu po održanoj sjednici na kojoj je bio nazočan u skladu s odlukom predstavničkog tijela.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. 4. i 5. koji glase:

„Odlukom iz stavka 2. ovoga članka visina naknade određuje se u bruto iznosu, a ne smije se odrediti u iznosu većem od 20% iznosa minimalne plaće utvrđene u skladu sa zakonom kojim se propisuje način utvrđivanja iznosa minimalne plaće.

Član predstavničkog tijela ima pravo na opravdani neplaćeni izostanak s posla radi sudjelovanja u radu predstavničkog tijela i njegovih radnih tijela.

Odredbe o naknadi za člana predstavničkog tijela primjenjuju se i na naknade članova upravnih tijela ustanova nad kojima jedinica lokalne, odnosno područne, samouprave ima osnivačka prava.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 6. i 7.

Obrazloženje

Radi racionalizacije troškova predlažemo ozbiljno smanjenje naknada za vijećnike. Naš je prijedlog sljedeći:

Član predstavničkog tijela ima pravo na naknadu po održanoj sjednici na kojoj je bio nazočan u skladu s odlukom predstavničkog tijela. Visina naknade određuje se u bruto iznosu, a ne smije se odrediti u iznosu većem od 20% iznosa minimalne plaće utvrđene u skladu sa zakonom kojim se propisuje način utvrđivanja iznosa minimalne plaće. Pritom bi trebalo odrediti dodatno pravilo da se ta naknadu isplaćuju i u slučaju da se održe dvije ili više sjednica u jednom mjesecu, kako se ne bi zloupotrebijavalo pravo na naknadu. Kako se sada sjednice održavaju prosječno svaka 2-3 mjeseca troškovi bi bili niži nego sada.

Vladin prijedlog u tom pogledu ne nudi bitnu racionalizaciju, osim što će vjerojatno manje naknade dobivati predsjednici vijeća.

AMANDMAN 4.

NA ČLANAK 11.

U članku 37. mijenja se stavak 5. te glasi:

„U slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje trenutačno ugrožava pravni poredak, život, zdravlje ili sigurnost stanovništva te imovinu veće vrijednosti, te ako je nadležno tijelo dalo preporuku da se ne okuplja određeni broj osoba u zatvorenom prostoru ili ako postoji odluka nadležnog tijela kojom se zabranjuje okupljanje određenog broja osoba u zatvorenom prostoru, za vrijeme trajanja posebnih okolnosti sjednice predstavničkih tijela iznimno se mogu održavati elektroničkim putem

Obrazloženje

Predlaže se u čl. 11. nova odredba da se u posebnim okolnostima sjednice vijeća mogu iznimno održavati i elektroničkim putem.

Ovako sročena odredba mogla bi, a vjerojatno i hoće, jer se to već događalo u praksi, voditi tome da predsjednici vijeća sazivaju sjednice koje će se održavati elektroničkim putem pravdajući to posebnim okolnostima. No, posljednjih mjeseci bilo je takvih sjednica, u kojima je naravno teže raspravljati i , sjednice se ne prenose na tv ili na drugi način pa javnost nije informirana o odlukama koje se donose. Naročito je oštećena oporba, koja u pravilu inzistira na održavanju sjednica „u živo“, uz poštivanje epidemioloških mjera. Bilo je situacija kada su predsjednici određivali da će se sjednice održati elektroničkim putem a istovremeno su u

gradu održavana sportska natjecanja s gledateljima, kazališne i kino predstave i druga okupljanja.

Predstavnička tijela lokalnih samouprava nisu tako brojna da se u nekom prikladnom prostoru sjednice ne bi mogle održati „u živo“.

Predlaže se dopuniti odredbu na način da se sjednice mogu održavati elektroničkim putem u slučaju ako je nadležno tijelo (epidemiološka služba) dalo preporuku da se ne okuplja određeni broj osoba u zatvorenom prostoru ili ako postoji odluka nadležnog tijela kojom se zabranjuje okupljanje određenog broja osoba u zatvorenom prostoru iz epidemioloških razloga.

AMANDMAN 5.

NA ČLANAK 20 .

U članku 56. mijenja se stavak 4. koji glasi:

„Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i povjerenih poslova državne uprave ustrojavaju se upravni odjeli i službe (upravna tijela), osim u jedinicama koje imaju manje od 5.000 stanovnika. U općinama i gradovima koje imaju manje od 5.000 stanovnika ne ustrojavaju se upravni odjeli i službe (upravna tijela). Obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za jedinice lokalne samouprave s manje od 5.000 stanovnika preuzet će veliki gradovi i gradovi sjedišta županija. Iznimno od prethodnog stavka, obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga za te jedinice mogu preuzeti i gradovi s manje od 35.000 stanovnika, ukoliko su te jedinice prostorno, gospodarski, prometno i na drugi način povezane s tim gradovima, o čemu, na prijedlog tih jedinica, odluku donosi Vlada Republike Hrvatske. U općinama i gradovima, koji imaju od 5.000 do 10.000 stanovnika, može se ustrojiti jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga. Jedinice lokalne samouprave na otoku formiraju jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga. U obavljanju povjerenih poslova državne uprave upravna tijela jedinica imaju ovlasti i obveze tijela državne uprave sukladno zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave. Ustrojstvo upravnih tijela uređuje se općim aktom jedinice lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave u skladu sa statutom i zakonom.“

Obrazloženje

U članku 20. (izmjena čl. 56) Vlada vrlo neambiciozno predlaže da „Jedinice lokalne samouprave koje nemaju mogućnost osigurati obavljanje upravnih i stručnih poslova u okviru svojih upravnih tijela dužne su osigurati obavljanje tih poslova zajednički s drugom jedinicom lokalne samouprave“.

Dužne su? Tko će procijeniti da one nemaju mogućnost obavljanja upravnih i stručnih poslova?
Tko će ih natjerati ili stimulirati da ih obavljaju zajedno s drugim JLS?

Odredba koja neće postići nikakav rezultat.

Umjesto toga Most je predlaže stvarnu, ozbiljnu racionalizaciju s značajnim fiskalnim uštedama prema kojem u JLS s manje od 5000 stanovnika nema upravnih odjela a za njih poslove obavljaju veći gradovi.

Klub zastupnika Mosta

Predsjednik Kluba zastupnika

Božo Petrov

